

GODE ANSKAFFELSER FOR UTSLIPPSFRIE ANLEGGSPLASSER

Dominique Sellier / Dialogkonferanse Bodø 5. Mai 2021

DFØs rolle

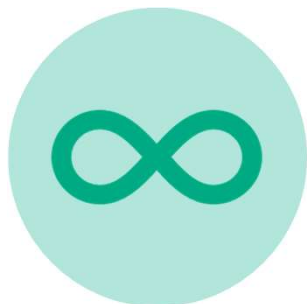
- DFØ har som hovedmål at «**offentlig sektor gjennomfører effektive og bærekraftige anskaffelser**».
- DFØ bidra til å **øke andelen** grønne og innovative offentlige anskaffelser.
- DFØ skal være **pådriver og kompetansesenter** for nasjonalt og internasjonalt samarbeid om grønne og innovative anskaffelser og være **bindeledd** mellom nasjonale aktører.

DFØs tilbud innen bærekraftige og innovative anskaffelser

Anskaffelser.no

Kriterieveviseren.no

Styringsinformasjon

Regionalt innsatsteam

StartOff

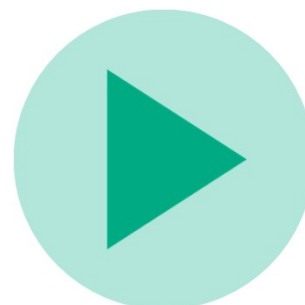
Sparretelefon

Prioritering- og effektverktøy

Kurs og seminarer

Kom i gang

Sertifiseringsordning
(SOA)

Ulike initiativer / på nasjonalt nivå

Meld. St. 13

(2020–2021)

Melding til Stortinget

Klimaplan for 2021–2030

Samferdselsdepartementet

Handlingsplan

Handlingsplan for fossilfrie anleggsplasser innen transportsektoren

Vurdering av system for overopplyselse av omsetningskrav for biodrivstoff

Dato: 16.02.2021

Bakgrunn og oppdrag

Avansert biodrivstoff reduserer klimagassutslipp når det erstatter fossilt drivstoff, men er også en knapp ressurs det er stor etterspørsel etter både i Norge og globalt. Norge har gjennom omsetningskravet for flytende biodrivstoff i veitransport et høyt forbruk av biodrivstoff per innbygger sammenliknet med de fleste andre europeiske land. Framover ligger bruken an til å øke ytterligere ved innføring av omsetningskrav også for anleggsdiesel og sjøfart fra 2022.

Miljødirektoratet har vurdert at klimaeffekten ved kjøp av flytende biodrivstoff i offentlige anskaffelser i veitransport er svært begrenset fordi bruken av flytende biodrivstoff i veitransport er regulert av et omsetningskrav.¹ Basert på denne vurderingen har DFØ utarbeidet et forslag til nye innkjøpsråd for tungtransport, inkludert bussdrift.² DFØs anbefaling er nå å prioritere nullutslippsløsninger og biogass, og det anbefales ikke lenger å fremme flytende biodrivstoff i offentlige anskaffelser i veitransport. I kjølvannet av denne anbefalingen har en rekke transport- og drivstoffaktører fremmet ønske om at det etableres et system for overopplyselse av omsetningskravet i veitransport.³ Bakgrunnen for deres ønske om et system utover omsetningskravet, er at flytende biodrivstoff er en sentral del av mange offentlige og private aktørers strategi for å oppnå fossilfri drift eller egne klimamål.

Ulike initiativer / på lokalt nivå

Byggeindustrien
bygg.no

Les Byggeindustrien digitalt Tips oss Hva

Innlegg: Et storby-varsel verdt å merke seg

Torget i Trondheim sto ferdig renoverert i 2020, og er den første anleggsplassen i trønderhovedstaden som er helt fossilfri. Det betyr at det ikke er benyttet drivstoff basert på fossil olje på anleggsmaskinene, ei heller i transporten ut og inn av byggeplassen. Foto: Trondheim kommune/Glen Musk

på leverandørsiden

BKK Konsern

Bergen kommune og BKK skal utvikle utslippsfrie byggeplasser

Anleggsmaskiner står for 13 prosent av klimagassutslippene i Bergen. Etat for utbygging i Bergen kommune samarbeider med BKK om å utvikle de to første utslippsfrie kommunale byggeplassene.

Skrivet: 6. oktober 2020

Erfaringene fra pilotprosjektene i samarbeidsavtalen mellom kommunen og BKK skal brukes til å fjerne utslipp av klimagasser fra alle byggeplasser.

Målet er nullutslipp

- Byrådet vil at alle byggeplassene våre skal være utslippsfrie innen 2025, og ikke bare fossilfri. Dersom vi klarer å få ned utslippene i bygg og anlegg, vil det ha mye å si for målet om å få ned de samlede klimagassutslippene, sier byråd for finans, næring og eiendom, Erlend Horn (t.v. på bildet oppe).

Etat for utbygging er en av de største byggherrne på Vestlandet. Etaten har inngått en forskings- og utviklingsavtale med BKK for å gjennomføre to pilotprosjekter der byggeplassene skal være utslippsfrie. En vesentlig faktor for å få ned utslippene er å gjøre byggeplassene elektriske. Prosjektleder for BKKs arbeid med utslippsfrie byggeplasser,

dfø

Kilde: <http://www.bygg.no/pay/index.php/article/1459232>

Kilde: <https://www.bkk.no/artikkel/17eb7815-483b-4aee-9a78-ad9dd677b345>

Kriterieveviseren.dfo.no

DFØs kriterieveiviser - Utslippsreduksjon på anleggsplass

1 Velg produktområde
Bygg, anlegg og eiendom

2 **Velg produktgruppe**
Anlegg, Totalentreprise, Prosjektering

3 Velg kategori

4 Velg krav og kriterier

5 Oversikt

Velg produktgruppe

Her velger du en produktgruppe. For å velge undergrupper, trykker du på knappen "Neste steg"

Velg gruppe fra Bygg, anlegg og eiendom

Nybygg Anlegg

Leie av eiendom

Totalentreprise Prosjektering

Velg kategori

Velg hvilke kategorier du ønsker å ta med krav og kriterier fra. Tallet i kategorinavnet viser hvor mange krav/kriterier som finnes kategorien.

Miljø

Avfallshåndtering [3] Ledelse [4]

Materialer [6] Rigg og drift [5]

Transport [1] Utslipp fra byggeplass [3]

Økologi og overvann [3]

← **Forrige steg** **Neste steg**
Velg produktgruppe Velg krav og kriterier

Filtrer kategori Filtrer type Sorter Velg nivå

Viser 10

- Avfallshåndtering på anleggsplass (Totalentreprise)
Særskilte kontraktsvilkår
- Utslippsreduksjon fra anleggsmaskiner, kjøretøy og utstyr (Totalentreprise)
Teknisk spesifikasjon (Kravspesifikasjon)
- Utslippsreduksjon fra fartøy og maskiner til sjøs (Totalentreprise)
Teknisk spesifikasjon (Kravspesifikasjon)
- Logistikkplan (Totalentreprise)
Særskilte kontraktsvilkår
- Forurensning fra anleggsmaskiner og utstyr (Totalentreprise)
Teknisk spesifikasjon (Kravspesifikasjon)
- Istandsetting av anleggsområdet (Totalentreprise)
Teknisk spesifikasjon (Kravspesifikasjon)
- Reduksjon av plast (Totalentreprise)

Basis:
Fossilfrie maskiner og utstyr

Avansert:
Fossilfrie + utslippsfrie
Kjøretøy: euroklasse 6

Spyspiss:
Utslippsfrie maskiner og utstyr
Kjøretøy: euroklasse 6

<https://kriterieveiviseren.difi.no/nb/wizard?stage=group&group=12-99-101&category=55&grc>

Bygg, anlegg og eiendom (BAE)

Forvaltning, drift og vedlikehold (FDVU)

Leige av eiendom

Best Value Procurement (BVP)
prestasjonsinnkjøp

Gjennomføringsmodeller

Offentlig Privat Samarbeid

Kontrakter

Livssykluskostnader

Energi i bygg

Utslippsfrie bygg- og anleggsplasser

Hvordan gjennomføre en dialogkonferanse for utslippsfrie byggeplasser

Hvordan gjøre en utslippsfri anskaffelse

Utslippsfrie bygge- og anleggsplasser

Råd og eksempler på gjennomføring av utslippsfrie byggeplasser.

Publisert: 14. jun 2017, Sist endret: 15. apr 2021

Figuren fra Bellona viser prosesser som påvirker utslippene på en byggeplass. Når du inkluderer transport vil masser, avfall, materialer og personell til og fra byggeplassen også regnes med.

DFØs og MDs drivstoffmatrise for tungtransport

Type	Teknologi	Drivstoff / energibærer	Poeng (0-10)	Forklaring
Nullutslipp	Elektrisk fremdrift	Elektrisitet	10	
		Hydrogen	9,5	Produsert via elektrolyse ("grønn" hydrogen) eller med karbonfangst
Avansert biodrivstoff	Euro VI Gass	Biogass	6,5-8,5	Biogass fra avfall eller rester
Avansert flytende biodrivstoff	Euro VI Diesel / etanol	HVO 100, ED 95 Bioetanol	Dekkes av omsetningskravet	Regulert av omsetningskrav i Produktforskriften
Konvensjonelt flytende biodrivstoff	Euro VI Diesel / etanol	HVO 100, ED 95 Bioetanol, B 100	Dekkes av omsetningskravet	Regulert av omsetningskrav i Produktforskriften
Konvensjonelle drivstoff	Euro VI Gass	Naturgass	0	Fossil gass
	Euro VI Diesel	Diesel	0	Fossil diesel innblandet biodrivstoff*

Lysbilde 9

DS1

Dominique Sellier; 04.05.2021

Asker - økt satsing på biogass, el og hydrogen

Klimaplan og massetransport i Asker

- ✓ Flytter innsatsen fra biodrivstoff til biogass og nullutslipp
- ✓ Pengene som spares på å ikke kjøpe HVO, øremerkes til å fremme nullutslipp og biogass

<https://www.budstikka.no/debatt/klimaplan-og-massetransport-i-asker/634808/>

Lysbilde 10

DS1

Dominique Sellier; 04.05.2021

DIALOG FOR UTSLIPPSFRIE ANLEGGSPLASSE

Konkurrans-
grunnlag på
høring

1 – 1 samtaler

Uformell dialog

Dialog-
konferanse

Befaring

Dialognotat

Markeds-
undersøkelser

Workshop

Former for
dialog før
konkurrans

Vi har dialog for å oppnå

- Bedre kvalitet
- Færre misforståelser
- Bedre konkurranse
- Bedre prosesser
- Dekket behovet (og kanskje uttrykke behovet?)

Dette får vi til ved å

- Være tydelige på behov og målsetninger
- Lytte: Være åpne for å få forslag
- Sette av tilstrekkelig tid til dialogen
- Ha mandat til å endre anskaffelsen

Men det koster

- Tid
- Ressurser
- Forberedelser
- Kunnskap
- Motivasjon

... og at du er litt modig

Utdrag av krav «utslippsreduksjon fra byggeplass»

- ✓ Alle maskiner som **<sett inn det du har fått innspill på i markedsdialogen din at kan gå på utslippsfri teknologi>** skal være utslippsfrie.
- ✓ All transport til og fra byggeplass **<sett inn teknologi/fraktmåte du har fått innspill på i markedsdialogen din at kan gå på utslippsfri teknologi>** som kan være utslippsfri skal være utslippsfri, dette gjelder blant annet transport av byggematerialer, masser og avfall.

SPARRETELEFON FOR BÆREKRAFTIGE ANSKAFFELSER

Ring tel. 404 34 830
E-post: sparretelefon@dfo.no
Åpningstid 9-13, man-fre

**DETTE ER ET
SKILLEARK**

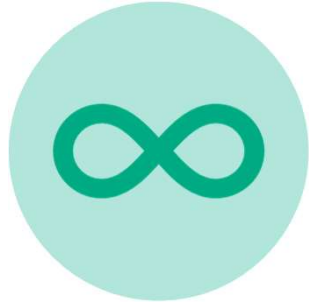

DFØs tilbud innen bærekraftige og innovative anskaffelser

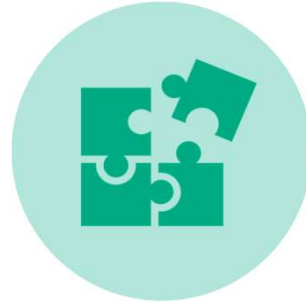
Anskaffelser.no

- Veiledere og verktøy
- Nyheter
- Kalenderoversikt
- Eksempelbank (under utvikling)

Kriterieveiviseren.no

- Formuleringer til krav og kriterier for miljø og sosialt ansvar

Styringsinformasjon

- Analyse av status og utvikling
- Modenhetsundersøkelser
- Eksempler og erfaringsrapporter
- Faglige utredninger og rapporter
- Rapportering på bærekraftsmål 12.7.1

Regionalt innsatsteam

- Eget kontaktpunkt
- Styrket og skreddersydd regionalt tilbud

StartOff

- Kobler oppdragsgiver og startups sammen

Sparretelefon

- Ring 404 34 830 og få veiledning innen bærekraftige anskaffelser

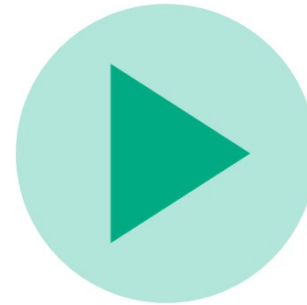
Prioritering- og effektverktøy

- Miljøspendanalyse
- Kjøretøydata
- Effektkalkulatorer (bygg materiell, vare- og personbiler)

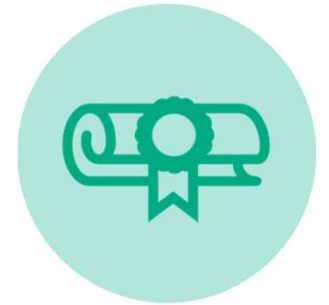
Kurs og seminarer

- Webinarer/kurs annen hver uke
- (Digital) Fagdag 2-4 i året
- Regionale workshops
- Nettverk

Kom i gang

- Startopplæring innen grønne anskaffelser
- Egen veileder og e-læringsprogram

Sertifiseringsordning (SOA)

- Samfunnsansvar fagplan er lansert
- Sertifiseringstest kommer i 2021

Oslo: Oppgradering av Olav Vs gate

- Markedsdialog
- Konsesjonsavtale om leie av 5 maskiner
 - 2 batterielektriske beltegravere på 8,5 tonn,
 - 1 kabelelektrisk gravemaskin på 16 tonn
 - 2 4,5 tonns hjullastere

Standard klima og miljøkrav til bygg- og anleggsanskaffelser

Utviklings- og kompetanseetaten

Nullutslippsgravemaskin

LÆRINGSUTBYTTE FRA ELEKTRIFISERING AV
ANLEGGSMASKINER

• Zero emission digger ZED

PeakShaver + teknologi

- utslippsfri i bruk
- over 75 % lavere forbruk av energi
- lavere vedlikeholdskostnad
- lengre levetid
- kontinuerlig jobb

NASTA[®]

dfø

Direktoratet
for forvaltning og
økonomistyring